

- folk@vl.no
- tips til avdelingen: 22 310 388

folk

Barack Obama (t.h.) var utilgjengelig for autografsamler Lars Olav Karlsen.

Fikk ingen Obama-autografer

Lars Olav Karlsen hadde aldri noe skikkelig håp om å få tak i navnetrekket til USAs president.

Torsdag befant den kjente autografjegeren og eks-Tuftespilleren seg i Oslo sentrum, utstyrt med et skilt som Bill Clinton og Jimmy Carter allerede hadde signert. Målet var å

få Barack Obamas signatur ved siden av de tidligere presidentenes autografer, men Karlsen ga fort opp.

– Det var jo stakk umulig.

– *Hvor nært kom du ham?*

– Det var vel da han sto på balkongen på Grand Hotel. Ellers var jo flere kvartaler sperret av overalt hvor han var, sier

Kjempar klima i p

Sigbjørn Grønås har alltid likt seg på sjøen, og han trur det er forklaringa på at han blei statsmeteorolog. Som pensjonist brukar han tida si på klimakamp.

Jarle Kallestad, Os

kalle@vl.no

55 369 030

SIGBJØRN GRØNÅS

70 år. Professor emeritus ved Geofysisk institutt, Universitetet i Bergen. Gift, tre barn, seks barnebarn. Oppvaksen på Bømlo. Har budd lenge i Nittedal. Siste 20 år busett i Os. Aktuell: Klimaforskaren følger nøye med i det som skjer i København.

Du har mange gonger sett namnet hans på debattsidene her i avisa. Professor Sigbjørn Grønås rykkjer gjerne ut for å påvise at den globale oppvarminga er menneskeskapt.

70-åringen er nettopp blitt emeritus på Geofysisk institutt ved Unversitetet i Bergen og dreg ikkje lenger til byen kvar dag. Heime på Haugland i Os har han panoramautsikt over eit storslått øy- og fjordrike, og kort veg til naustet med favorittfarkosten.

– Eg kjøpte kajakk for sju-åtte år sidan. Det er ein heilt fantastisk måte å vere ute i naturen på, seier han.

Sjøen. Nærleiken til sjøen og stilla er løyndomen bak kjærleiken til den lange, smale einmannsbåten.

– Du får sett så mykje når du padlar. Men eg held meg helst nær land, seier han.

Sigbjørn Grønås har eit nært forhold til sjøen. Faren kom bort på havet under krigen, og mora sat att med sju born. Av dei ni ho fødde, døydde ein det første året, og ein son kom bort saman med faren. Toåringen Sigbjørn var den yngste.

– Eg hadde ein god barndom i ein stor familie. Eg trur mor mi

også hadde eit lukkeleg liv. Ho var 45 då eg blei fødd og levde til ho var 95, fortel han.

Det stod ikkje skrive på nattehimmelen over Mosterhamn at yngste sonen til krigsenka skulle bli meteorolog og professor i geofysikk. Sigbjørn var skuleflink, og i fire somrar finansierte han utdanninga ved å jobbe på ei frakteskute i rute mellom Bergen og Stavanger.

– Eg har alltid likt meg på sjøen, og der ligg kanskje forklaringa på yrkesvalet, seier den tidlegare statsmeteorologen.

Eit under? I 1990 vende han heim til Vestlandet etter 20 år på Meteorologisk institutt Oslo. Grønås vart professor og fekk større fridom til å engasjere seg for klimaforskning.

– Det eg eigentleg kan, er vervarsling og vervarslingsmodellar, seier han audmjukt.

Sigbjørn Grønås har eit nært forhold til sjøen og trur dette er årsaka til at han blei meteorolog.

Foto: Marit Hommedal

autografjeger Karlsen.

Han fant heller ikke på noen stunts for å påkalle Obamas oppmerksomhet.

– Det ville ha vært livsfarlig, og jeg gidder ikke bryte loven.

Han fikk imidlertid tak i flere fasjonable navnetrekk: Will Smith, Jada Pinkett

Smith og ikke minst Robbie Williams.

– Det er egentlig ganske bra, for Robbie Williams er helt uberegnelig når det gjelder autografer. Jeg greide å få den inne på Skavlan, selv om han hadde 28 folk med seg, sier Karlsen.

Lars Olav Karlsen er en ivrig autografjeger.

Vårt Land

12. desember 1949: Flertallet i Norges Kommunistiske Partis sentralstyre (Furubotn-gruppen) hadde innkalt partiets landsstyre til møte i Oslo i helgen. Møtet begynte lørdag og fortsatte søndag. Det ser nå ut til at Furubotn-gruppen har fått sitt eget organ. I det nummeret av «Telefolkets Fridom» som kom ut i Porsgrunn i går har **Roald Halvorsen** fått plass til en stor artikkel og bladet bringer også en del annet stoff som tyder på at det har tatt skrittet over til «det annet sentrum». «Telefolkets Fridom» redigeres av **Haakon Ødegaard**, som tidligere var formann i Telemark distriktsstyre av NKP, men som nå er blitt ekskludert av Løvlien-gruppen. (Side 1) Julestemning og strålende vær preget «Stavangerfjord»s siste tur i år. (Side 1)

for adledefart

Sigbjørn Grønås er ikkje mellom dei som briskar seg med kunnskapen sin. Han kallar seg «amatør» både når det gjeld politikk og økonomi, og læst ikkje som han har dei endelege svara på korleis klimakrisa kan løysast.

– Ser vi nøkternt på situasjonen, er det vanskeleg å vere noko anna enn pessimist. Heilt frå Brundtland-kommisjonen har det kort sagt vore mykje snakk og lite handling. Men vi har sett før i historia at under kan skje. Eg var i DDR i 1988, og det var ingen som tenkte at Berlin-muren skulle falle eit år seinare, resonnerer han.

Klassisk. Heime på Moster var familien Grønås dregen mellom dei to sterke kristentradisjonane i bygda. Mora gjekk i pinseforsamlinga, men borna vart døypte som små – i tråd med skikken på farssida. Yngste sonen vart aldri ein del av bedehusmiljøet og hadde runda 30 då han opplevde si «klassiske omvendning».

– Eg kjøpte eit nytestamente – i katolsk omsetjing! – og var driven til å lese. Eg visste mykje om teologi frå før, men også at eg måtte seie ja.

I dei siste 40 åra har Sigbjørn Grønås vore aktiv i kyrkja, og skal ha gode grunnar for å utbli frå ei gudsteneste. Sjølv tykkjer han ikkje den trufaste kyrkjegangen er noko å skryte av.

– Det er ei rein glede. Eg berre må til kyrkje på søndag. Var det to gudstenester i veka, ville eg gått fast på begge.

Søndagsskulelærer. Heilt frå omvendingsdagen har Grønås «stort sett sagt ja» til det kyrkjelyden har bede han om. På 70-talet hadde han «minst halv stilling» i kyrkjelydsarbeidet i Nittedal, der familien budde

3 KJAPPE

– **Kor stort er ditt personlege CO₂-utslepp i året?**

– Eg tippar 7–8 tonn.

– **Kan du redusere dette utsleppet så det monnar utan hjelp frå politikarane?**

– Nei, prisen på utslepp må bli høgare.

– **På kva område har du best utsleppssamvit?**

– Transport.

på den tida. «Det vesle» han kan om pedagogikk, lærte han ved å halde styr på hundre søndagsskuleborn. I Os har han i mange år vore leiar i soknerådet, og denne hausten stilte han som kandidat til bispedømmesrådsvallet i Bjørgvin. Grønås skulle gjerne site I Kyrkjemøtet og kjempa for hjartebarnet trusoppplæring, og for sterkare kyrkjeleg engasjement på området forbruk, rettfærd og miljø.

Rikdom. Sigbjørn Grønås plasserer seg gjerne i «den klassiske evangeliske» kristentradisjonen, men etterlyser tydelegare kyrkjeleg tale mot rikdom og materialisme – drivkreftene bak rovdifta på naturen.

– Eg tykkjer ikkje at teologane har jobba nok med dette. Jesus åtvarar sterkt mot rikdom, og i altfor mange preiker er budskapet blitt bortforklára og åndeleggjort. Vi har utvikla ein økonomi som byggjer på at vi tek, lagar, brukar og kastar. Det går berre ikkje lenger. Den globale oppvarminga kan bli vitnemålet om tenkinga til den rike mann, seier Grønås.

Sjølv prøver han å leve så utsleppsvenleg som råd er.

– Eg tek bussen, brukar føtene og reiser lite. Har aldri vore i

«Den globale oppvarminga kan bli vitnemålet om tenkinga til den rike mann»

Syden. Men eg har sjølvsagt reist mykje i jobben, seier klimaforbarnet, overtydd om at det må sterk lut til for å få utsleppa ned. Grønås meiner det er for lite fokus på den etiske refleksjonen rundt kven på kloden som skal få lov til å sleppe ut CO₂ dersom ein skulle kome fram til ein forpliktande avtale om til dømes fire tonn årleg utslepp per person innan 2020.

– Kvar nordmann slepper i snitt ut tolv tonn, medan India slepper kanskje ut under to. Skulle vi kjøpe kvotar hos indarane, ville prisen bli svært høg. Det ville få dramatiske konsekvensar for måten vi lever på, seier han.

Bok på nett. Sigbjørn Grønås har hatt kreft tre gonger, men sjukdommen har kvar gong sluppet taket. No er han frisk, og mest kvar dag går han turar opp og ned den bratte sjøvegen.

– Då eg var sjuk byrja eg å skrive ei bok om det vitenskaplege grunnlaget for å hevde at den globale oppvarminga er menneskeskapt. Den vil eg gjere ferdig. Forlaget meinte det ville koste 500.000 å gje den ut, så difor vil eg legge boka ut på nettet. Elles er eg open for andre oppgåver, men det må vere innanfor faget mitt, seier han.

«Ser vi nøkternt på situasjonen, er det vanskeleg å vere noko anna enn pessimist. Heilt frå Brundtland-kommisjonen har det kort sagt vore mykje snakk og lite handling.»

AKTUELL

Jeff Fountain

Gift, har tre voksne sønner, 60 år, opprinnelig fra New Zealand, bor i Nederland, gir seg nå som leder for Youth with a mission Europe, som han har vært leder for siden 1990.

Jeff Fountain takker av som leder av Youth with a mission (YWAM) i Europa. – Han er opptatt av at kristne må være med på å fremme håpsbudskapet og påvirke fremtiden, sier Andreas Nordli i Ungdom i Oppdrag i Norge.

Foto: Jarle Kallestad

Gir seg etter 20 år med håp

Trygve W. Jordheim

trygvewj@vl.no

22 310 425

Jeff Fountain takker av som leder for YWAM Europe.

– Han er en av Europas mest anerkjente og respekterte evangeliske kristenledere. Jeff er opptatt av at kristne skal formidle et budskap om håp, ikke bare om evig liv i himmelen, men også på denne siden av evigheten, sier leder Ungdom i Oppdrag i Norge, Andreas Nordli.

I går ble det markert Jeff Fountain takker av etter 20 år som leder for Youth with a mission (YWAM) i Europa. Organisasjonen har arbeid i nærmere 40 europeiske land, med om lag 1.700 ansatte. Fountain har vært leder for de nasjonale lederne.

Nyåndelighet. – Han har vært en viktig figur i den forstand at han gir signaler, for eksempel når det gjelder islam. Han ser ikke på islam som den store trusselen og er dermed ikke så svart-hvitt i sin tilnærming som mange andre kristenkonserverative, sier Nordli.

Da Fountain gjestet Norge i fjor vår, sa han til Vårt Land

at kjendisens tro er en god målestokk på hva som rører seg i tiden.

– Mange av dem orienterer seg mot en ny type åndelighet, nyreligiositet, buddhisme, østlig inspirert. Se på Madonna, Richard Gere, ekteparet Beckham og så videre. Ny åndelighet er en større utfordring for den kristne kirke enn islam, sa Fountain.

Futurolog. Nordli sier at Fountain og han selv er gode venner.

– Hva snakker dere om når dere møtes?

– Det er stort sett Jeff som snakker. Han er det jeg vil kalle en futurolog. Han er opptatt av at kristne må være med på å fremme håpsbudskapet og påvirke fremtiden, og ikke bare snakke om at alt blir verre hele tiden.

YWAM Europe skal heretter ledes av et team på fire personer, én fra Vest-Europa, én fra Nord-Europa, én fra Øst-Europa og én fra Sentral-Europa. Personalleder i Ungdom i Oppdrag i Norge, Terje Konradsen, inngår i det nye lederteamet.